

LLUM - Nova

Quinzenari independent.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Plasseta, 1.
MITJORN - GRAN. — SANT CRISTÓFOL

SUBSCRIPCIÓ

A Espanya, cada trimestre 0'30. — A fora, cada trimestre 0'60 ptas.

NÚM. SOLT 5 cèntims

Nova ançada

Com varem prometre en el nombre passat, avui apareix LLUM NOVA, endiumenjada, vestida amb forma nova i ampliada doblement.

Amb un any s'ha feta gran la qui antes tant modesteta apareixia. Al miracle l'han fet els suscriptors i llegidors que van aimentant de un dia a un altre, aficionant-se a la lectura de la nostra simpática llengua.

Diferents son estats també els qui han rebutjat al nostru periòdic *perque no està escrit en llengua castellana*, diguent-mòs que de segur, tendriem molts mes llegidors si estàs escrit en la *llengua de Cervantes*. Una resposta sols tenim per tots i es que noltros estam ben segurs de que si LLUM-NOVA sortis en castellà, no hauria tingut tres mesos de vida, faria molta estona que d'ella no s'en parlaria.

Sinó que meditin un poc. Mirin quants de periòdics han volgut sortir a llum dins Menorca dins la darrera desena i a veure quin es estat que hagi durat un any tant sols! Assó, que aquets periòdics, sortien dins Ciutats tan importants com Mahó i Ciutadella aont hi ha molta mes probabilitat de despàig. Mirin allavores al nostre periòdic, modest, sí, tot lo que vulguin, pero que no obstant sortir a un poble tant petit, *escrit en menorquí i per tant amb poques probabilitats de molta venda*, el qual sense gran dispendi de l'Administració ha viscut un any, i mes rumbós entra en el segón de la seua aparició. ¿Com se pot compendre assó? Creim que a res mes se deu sino a que está escrit en Menorquí.

¿Si d'aixó n'están plenament convensuts, perque la practica i la realitat mos ho han ensenyat, com hem de voler canviar de ropatja? Y ademés volem advertir, perque tot hom ho sapiga, que LLUM-NOVA es menorquina i de tal manera estima sa llengua de Menorca, que antes que sortir vestida amb llengua extranya, deixarà d'existir.

D'aquesta qüestió com també de perque la *tenyim* de catalá com alguns diuen, en parlarem diferents vegades, perque es aquest un punt sobre el qual convé insistir.

Per aquest any ademés de las reformes que vam anunciar i que avui comensám, en tenim de importantíssimes en preparació que en temps oportú anirem comensant si Deu ho vol i els suscriptors.

Lo que'l poble ha de sebre

Ja que aquest periòdic ha ampliat les seues columnes i te avui més cabuda que abans, aprofit la bona ocasió per escriure

aquesta serie d'articlets en els quals tractaré sempre de coses que tu, o poble, deus sebre que un dia te puguin ser d'algun profit.

Molts son els qui diuen *«el poble es ignorant»* i en part tenen raó; Però no reflexionen els qui de tal te motetjen, que no sempre la culpa es teua; sino que moltíssimes vegades, ignores coses, que tenies dret a que te les ensenyassin, i ningú s'ha cuidat de dir-te-les.

Tu votes, (d'ensians que s'ha establert el sufragi universal), a regidors, diputats i senadors, i antes de donarte vot, no s'han cuidat de ensenyar-te lo que es un Ajuntament, lo que es el Congrés i el Senat, com tampoc t'han dit quins drets tens damunt els regidors, els Diputats i els Senadors.

Tu pagues, queixant-te sempre dels tributs que t'imposen, i casi mai saps en que s'inverteixen els teus diners, quina obligació tens de ajudar als gastos municipals, i quins drets tens en l'administració dels mateixos.

Tu poses la teua sang i la teua vila al servici de la Patria, ignorant quines lleis regulen aquest servici, i els teus drets i obligacions en ell.

Per assó he demanat al Director de LLUM NOVA lloc per dues quartilles quincenals a fi d'ensenyarte lo que sobre aquestes qüestions tens dret a sebre i ningú t'ha ensenyat, i vuldría que hi prenguessis tu l'interés que la materia requereix, perque entre tots dos esveiguem la fosca i duptes que tenguis; i després que t'hauré fet LLUM sobre aquest punt, vuldría que no al·legassis mai ignorancia perque allavores te podrien dir que s'havía perdut per tu, per no voler aprendre lo que te vulien ensenyar.

En aquesta serie d'articlets, t'ahiré explicant lo que deus sebre sobre qüestions municipals, lo que es un ajuntament, que son ses Juntas municipals, quines son les seues funcions i atribucions, l'administració municipal, presuposts recaudació i distribució dels fondos, reclamacions, recursos contra els acorts de l'Ajuntament, etc., etc.

Esper idó, que pendrás, o poble, aquestes ensenyances amb l'interés amb que jo me propós explicar-tóles.

Aixís, fins a l'altra quinzena. Ramón.

ACTUALIDAT POLITICA

La política espanyola, avui com avui, es un caos, es difícil d'entendre. Tots els partits están completament desfets. En ells no hi ha sino personalismes estúpits.

En aquest temps difícilment se pot predir el futur, tot s'ha de judicar en l'actual, puis qui sab, si quant els llegidors repassin aquesta crónica ja hagi suferit la política una giravolta radical. Tot está en lo possible.

Durant els ultims debats parlamentaris, que d'un principi semblava que anayona canviar totalment la política d'Espanya, s'ha posat de manifest que es ben necessari renovar l'atmosfera de les Corts, esvair l'aire viciat introduint hi a canonada plena aire pur.

En Maura d'avui no es en Maura de primer. Si be es ver que encara sugestiona la seua eloquencia mai deficient, també hu es que les seues debilitats i les seues inconsequencies han dividit el seu partit que l'aplaudeix sugestionat per sa paraula arrojadora, pero que poc després fa ja política de rotlet com ses bugaderes, formant grupus datistes, bessadistes, etc., etc.

Els partits republicans (i parlam en plural perque n'conexem una partida grossa) evolucionen a passos de gigant, essent l'aspiració de la major part dels directors dels diferents grupus, arribar a una cartera ministerial; i com veuen els joves, que els vells l'han sumiada tota sa vida esperant que els ho donás la *salvadora Republica* i no l'han conseguida, ells per por de treure'gals blancs antes d'arribar-hi consenten a reverter la de la *Monarquia*, mediant per aquestes aspiracions un abisme insondable entre ells.

¿Y el partit lliberal? Aquest desde la mort del il·lustre Canalejas, no te direcció fixa, está desorganizat, o mellor dit, no es tal partit.

El Compte de Romanones, no es eloquent, no te qualidats de jefe de partit, es un enromaliador, pero a pesar de tot aixó, com no n'hi ha altra que'l pugui substituir de moment, si no hagués estat tant fluix, si hagués aguantada l'energia que en la discusió de la llei de Mancomunitats semblava tenir d'un principi, amb una paraula, si no hagués atinguda por, seria avui jefe indiscutible del partit, hauria triomfat dels monteristes i de uns dissidents del partit lliberal que li feien la traveta i tindriem Compte per molta estona.

Mes ell ha preferit per aquietar als dissidents, tancar Les Corts, i fer-se un jas per ben passar l'estiu, i en lloc de conseguir-ho, es ben regular que li vagi al revés i tengui de passar aquesta temporada ben inquieta.

La política está avui malament. La qüestió del Marroc fa por, molta por, a tots els qui s'ho miren d'aprop; la ruina de l'Hisenda fa mes por encara, perque si no fos així, amb les ganes de governar que tenen els conservadors, amb la fam de ser poder (encara que *democratico*) d'en Melquiades; i amb la tossaduria den Montero i els seus capitanejats per en García Prieto, ja hauria tirat baix un o l'altra a n'en Romanones que per les seues ultimes debilitats está destinat a caure i tal vegada prest, pero d'una caiguda de la que no li será facil aixecar-se mai mes. El pervindre politic es un misteri.

Colau.

PLANA LITERARIA

LA PORQUEROLA

Lema: DE MALLORCA.

No hi sé que hi devia veure allà, a la plana, amb sos ulls blaus plens de bondat, mirant fixament, mandrosament; pero es ben cert que sempre hi mirava i es pot creure en la seua manera de mirar que li devia dir quelcom aquell camp erm que s'estenia a sos peus.

Era hermosa la porquerola com una flor de camp. Assédua damunt una arrel desenterrada d'una ramuda alzina; tenia els ulls fets en la planura, aquells ulls tan blaus, plens de bondat. Les ales rogenques; tirant en groc del capell de palma li ombrejaven la cara color de terra, de galtes vermelles com la rosella. Una ampla cinta de colors vermell i blanc li voltava el capell penjantli per darrera fins a mitj-taparli l'airosa trunyella.

Su abaix d'ella i tot envoltant-la, giraven els seus porcells la soca fullaraca de les ausines fent dringar amb so monóton els picarols cercant les aglans clares que pot ser eren romasés amagades als ulls de les cullidores.

Part d'avall la montanyola erma per ont hi tenia el bestiar hi estaven les cases que es destriaven de la clasta; les bovalls; l'aujup; la casa del Senyor; el coll de la cisterna; tot se distingia perfectament. Mes oval, hi havia l'ort, aquell ort d'aont en Primavera ne treien tantes taronjes; mes avall encara, la plana immensa; in- cantador que s'confonia en la blavor del firmament.

Si se li preguntaven, no hi sabia que era amor, no sabia que eren passions, pero estava enamorada la porquerola. Estimava a un jove pastor de can Tinet; i estimava perque els hornbaixes quant li havia fahcat el bestiar assegut an el portal de les cases sonava el fabiol; l'estimava perque durant les llargues vetlades del hivern, asseguts devora el foc li contava rondalles de Nines encantades i dones d'aigua; l'estimava perque els dissaptes a vespre duia sa guitarra i tot rapant aquelles cordes i picant damunt sa caixa buida amb sos dits granats i callosos, sabia acompanyar les mateixes que ella ballava omb el paraller major.

Li estimava molt; molt i no hi sabia dir perque. Perque era plantós com aquells olms del voltant del ort davora l'aciquia i morenet com el blat dels graners. Casi no hi sabia, pero, que l'estimás, com no sabia tampoc perque asseguda damunt l'arrel desenterrada de l'alsina volava son pensament a dins la pleta i escoltava callada i pensativa el só suau i melangiós del fabiol del pastor que ella be coneixia. No sabia tampoc quina forsa l'empenyia cada dia a enmanar-s'en els porcells a pasturar en el pujolet de darrera les cases davora la bardissa de la pleta de Can Tinet.

A voltes hi anava el pastor, si era allà prop; passava amb un salt la bardissa i anava a seurerse davora la pagesa moreneta.

—¿Que no fan bonda els porcells?—li deia el jove pastor.

Y ella li responia: Si les fas un parell de tonades mes be pasturaran.

Y el pastor tot gojós, agafava el fabiol i cuidava a encendre la cara de vermella tocant davant ella; i ella el mirava amb una mirada plena de satisfacció i gaubansa.

—M'en vaig a girar les auvelles,—deia ell com a excusa per pendre comiat de la pagesa.

Y ella:—¿Que no tornarás? responia en veu bai-

xa? i el seguia amb la vista i pareixia que cor li volava, que li fugia amb el pastor. Se reclinava mitj ajagudeta amb el cap damunt sa ma i amb el colzo apoiat en terra i seguia mirant fixament.... mandrosament....

¡Qui sap que li deia aquella immensa plana....!

Andreu Ferrer.

LES CIGALES

Les cigales enfadades de sentirse bescantar, d'imprevisores tractades mal feineres, desvagades, no fent res mes que cantar;

cañsades de la cansó d'aquella comparació entre elles y les formigues de treballar tan amigues per omplir son graneró;

un dia determinaren reunir-se en parlament i a milanars se juntaren dintre d'un bosc i votaren unànims l'acort següent:

«Per acabar les raons de formigues i cigales, cigales i cigales acordarem plegar ales i no cantar mes cançons.»

Vingué l'estiu; recremada la flor no vivia un jorn; l'herba s'era ressecada, i en sent a la mitj-diada la terra semblava un forn.

Los aucells estaburnits s'estaven ben arrupits en sos nius sense alegria, i era'l silenci del dia molt mes trist que'l de les nits.

Les formigues esverades anaven d'aci i d'allà seguint los camps i les prades, i a sos caus desesperadas s'entornaven sense un gra.

«Doncs, que passa?» tothom diu; i les formigues s'espanton; «aixó no sembla l'estiu puix si tota cuca hi viu, ¿com les cigales no canten?»

Tothom anyorava'l cant seguit, estrident, vibrant d'aquell volátil estol que amb son zig, zig incessant salmeja un gran himne al sol.

I conta la tradició que les formigues feineres llevots entrant en raó foren elles les primeres en demanar la cansó:

Jaume Collell Pbré.

De «Lectura Popular»

Al Trò

D'entre la grisa cortina, llisa i extesa sota les fonts de la pluja; d'entre aquell cant melangiós, somort i llarg, resant la lletania de l'aigu lo mateix que dos exércits que s'apropen enardits a la batalla, dos núvols inflats i negres avancen solennement, s'escometen l'un a l'altra i topen a les altures amb tota l'ira de dos monstres furiosos.

D'aquella grandiosa empenta esclata'l trò; romp l'esplet paorós rebotent amb terratremol sota la nau ennegrida; s'obra la gola dels núvols com serpentina apocalíptica, fent trontollar les montanyes, revolca's per les penyes amb espetecs de tempesta i fa contestar el crit dels ecos que ressonen tremolosos.

D'aquell trò surt el llamp, ferint tot lo que troba amb frenética frissança; el vent fuig neguitós a rebassar la plana, la pluja's torna pedra, s'estamordeix la terra; i, sobtat per l'esglai, l'home se senya i resa.

Resa inconscient i arropit el Dies Ira de por i admiració, tot a l'hora.

Santiago Rusinyol.

Bibliografia

La **Lectura Popular** segueix la seu noble i patriòtica tasca de donar a coneixe les millors obres de la literatura catalana.

En son nombre cinc publica *Colòmbeta La Gitan* i *Pantiquillo*, dos sainets d'en Eudici Vilanova que revelen l'humorisme d'aquest autor celebrat en el Renaixement Català.

Fragments de la admirable novela *Els Sots feréstecs*, d'en Raimón Caselles, formen el nombre eis, que un llegeix d'un cap al altre sense poder alsar el ulls del llibre, ni distreure's, tal es d'atractiva la lectura d'aquest poema en prosa, com se pot anomanar.

El nombre 7 conté una col·lecció de *Poesies* del sabi Canonge Vigatà, Jaume Collell Pbré, actual Director de *La Gazeta Montanyesa* i un de les primeres figures de la Renaixença.

Tot elogi es insuficient per cantar els mèrits de les mateixes, per aixó honram avui les nostres columnes amb una d'elles *Les Cigales* perque el lector pugui assaborir-ne part.

L'últim que hem rebut conté varies *Tragedies* d'en Víctor Balaguer, el nom del qual que tothom coneix com a literat i historiador de fama, se recomana per si sol i atreu mes que totes les alabances que podem tributar-li.

En aquesta secció donarem compte detalladament i un lleuger estudi crític de totes les obres que mos siguin remeses.

RONDALLES DE MENORCA

En Pere de sa fava

Assó vol dir que era una viuda que tenia un fill que era de nom Pere.

S'avia se li va morir, i vol dir que en ganes moltes com tenia de pujar al cel per veure-la va sembrar una favera dins un ort.

Sa favera va creixe, va creixe per amunt i per amunt i se va fer tan alta que arribava fins an el cel.

Un dia en Pere se resol d'anar a veure s'avia i ja es partit a pujar per sa favera de branca en branca cap an el cel.

He hi arriba i troba ses portes tancades.

—Toc, toc!... pigat a sa porta.

—¿Qui es? diu Sant Pere desde adintre.

—En Pere de sa Fava qui ve a veure s'avia, va respondre ell.

—No la pots veure per ara, — digué Sant Pere, — está molt endins, molt endins.

I ell plora qui plora, comensa a cridar:

—Jo vui veure s'avia!... Jo vui veure s'avia!... Jo vui veure s'avia!...

Per fi, tal era s'escandol que compunía que es sant porté per fer-lo callar li diu:

—Mira, xi mateix no la pots veure a s'avia, però perque callis, vetaqui aquest asa, endu-te-l'en i al dir-li

«Arri envant cagarás dinés,

Arri enrera en cagarás mes»

n'amollará per darrera fins que li diguin prou.

En Pere tot content, ja no va pensar mes en s'avia, no, agafa s'asa i ja's partit cap avall per sa favera fins a baix.

Parteix camin camina, caminarás cap a casseua i sa fosca el va agafat aprop d'un lloc. He hi entra i demana hostatge per passar sa nit.

Madona just que'l veu, ja li diu:

—Idó Pere, ¿quin senyal per aquí? ¿Que mos dus res de bo?

—Ja hu veis, madona, duc un asa que caga dublés, va respondre ell tot francot.

—¿Un asa qui caga dublés! Cal Assó no pot ser, va dir madona.

—¿Que no pot ser? Callau veureu; respon en Pere.

Entra s'asa dins sa cuina, criden l'amu i es missatges, s'aixanca dalt s'asa i dlu:

«Arri envant cagarás dinés

Arri enrera encagarás mes.»

I venga bones punxides a s'asa i aquest a cagar unses i durets d'or, que era un gust i madona, l'amu i missatges qui no donaven raó a aixecar-ne tants com en queien d'es cul de s'asa, fins que en Pere li va dir prou.

Aquella gent va quedat esglaiada de veure aquell aset que tanta manya tenia per fer dublés. Van quedat amb es cabeis drets.

En Pere l'entra dins s'estable aont el va deixat ben fermat, entra a ses cases, sopa i sense mal pensar de res ni de ningú, s'en va anar as llit es mes tranquil del mon, i al punt durmia com un mac.

Sa madona, que va quedat encantada d'aquell aset que tant bon resultat dunava, s'en va pensar una. De nits mentres en Pere durmia a les totes, s'en va a dins s'estable, desferma aquell asa i en es seu lloc n'hi va dixer fermat un altre ben igual de pel i d'alsada que ells en tenien.

Al endemà demati, just era un jorn, en Pere ja s'aixeca, s'en va a s'estable i sense coneixe que li haguessin baratat, treu s'asa, s'hi aixanca damunt, se despedeix de sa madona i demés gent i acurrents s'en va cap a casseua.

Aixi que arriba cumensa a cridar:

—Mu mare, mu mare, som rics per sa vida, ja no mos faltaran dublés mai mes.

—¿Que dius? ¿Amb a quines t'en vens tu ara?

—Si, si, que es ben ve. Duis un llençol net i parau que aquest aset meu caga dublés.

—Tros de bestia, deia sa mare, i assó t'han dunat entenent? I ara te penses que hi posaré adevall un llençol net de sa bugada que vaig fer la setmana passada! Ja hi vas errat. Tot t'hó creus. Beneit! mes que beneit!

—Parau, vos dic, parau, que som rics per sa vida.

Per fi, tant va insistir en Pere que sa mare va dur un llençol net i el va estendre en mitj de sa casa. En Pere, entra s'asa, s'hi aixanca adamunt i punxada va, punxada ve comensa a dir:

«Arri envant cagarás dinés

Arri enrera en cagarás mes.»

I s'asa, alsa qui alsa es darreres i ell punxides i mes punxides i vol di que, com havia menjat vert tot es dia, va arribar a rompre i escampat una sucarel·la verda qui va deixat tot es llençol empastissat.

—¿Que no hu veis, que no hu veis? — comensa a cridar sa mare. — Rebanyeta de Pere, ja t'ho deia jo que t'havien enganat.

—Ningú pot essé mes que sa Madona, deia en Pere.

I sa mare qui no dunava raó a crits i males paraules contra en Pere i aquest avergunyit i per por de mes s'eh menat s'asa i cap a sort falta gent.

Arriba i de nou per amunt puja per sa favera i com un dragó s'enfla i puja qui puja fins que va arribar al cel i toca:

—Toc, toc!...

—¿Qui es? li respon Sant Pere.

—Som jo, en Pere qui ve a veure s'avia, contestat ell.

—¿Ja tornes essé aquí? diu Sant Pere. ¿No te vaig dunat aquell asa tant bo perque t'en anassis i no tornassis?

—Emperó m'el van pendre i torn per veure s'avia.

—No la pots veure a s'avia. Ja te vaig dir l'altra vegada que estava endins ben endins, que no es tir es fer-la sortir.

—¿Pero jo la vui veure! Jo vui veure a s'avia! comensa a cridar en Pere. Jo vui veure s'avia! i tant d'escandol va arribar a compondre que Sant Pere, cansat ja de tot, surt i li diu:

—Perque t'en vagis i no me fassis mes tronya, jas, vataqui aquest tuvaó, endutel en i cada vegada que tendras gana no has de fer mes que estendre'l i diras:

«Tuvaó, posa taula» damunt ell hi compareixerá tota casta de menjás bons a mes no poré i tants com en puguis desitjar.

En Pere, tot contentet, agafa es tuvaó i ja es partit cap avall per sa favera.

Arriba abaix i da-li, da-li, camina que camina en fosquet se va tornat trubar en el en el mateix lloc que s'altra vegada.

Entra a ses cases i just que Madona el sent ja surt per escometre li.

—Bona nit.

—Bona nit i salut, contesta madona.

—¿Que no pud romandre aquí anit? diu en Pere.

—Si, si, entra i soparas, li respon ella.

—Ca, ca, no importa, vos descomideu gens, diu ell, no n'faixeu de sopar, que jo avui duc aquí una bona cuinera. Miran aquest tuvaó sin te d'habilitat.

Agafa es tuvaó, l'esten damunt sa taula i diu:

«Tuvaó, posa taula»

Ell que m'en direu, damunt aquell tuvaó cumensen a compareixe bons plats plens d'arrós i carn de gallina, cassola, bistecs i tota casta de cosa que ells poguessin desitjar.

No vos dic res si en devien badat d'uis, madona, l'amu i missatges al veure aquella maravella. Van quedar de pedra. No s'en sabien donar raó.

Just que en Pere hagué supat, cumensa a dir que te son i s'en va anar as llit. Però com estava escalivat amb sa feta de s'asa per po de ses trapasseries de Madona, s'en va endu es tuvaó i s'el va puser davall es cuixi. Però tot tranquil al punt va durmi com un tronç i bons roncus que feia.

Madona just que veu que dorm, ¿que fa? s'en va de puntes de puntes i encara va tenir manyes de baratari amb un altre ben igual sense que ell s'en entemes.

Al endemà demati, amb s'idea de arribar a casseua prest per mostrar es tuvaó a sa mare, s'aixeca a punta d'auba, se posa ses cames dalt es coll, i doyeres cap a casseua. Quant hi va arribar, sa mare arreuva per fer es dinat. En Pere just que la veu ja cumensa a cridar:

—Mu mare, mu mare. Avui si que duc

(Seguirá)

Imprenta y libreria Viuda de S. Fàbregues. — Ciutatella.

NOTICIES I COMENTARIS

DE LA ROQUETA

De Mahó

Dissapte es va fer una expedició extraordinària a Palma a bord del vapor *Isla de Menorca*, i degut a la baratura del passatge i al bon temps que semblava s'havia de disputar van ser moltíssims els expedicionaris.

El viatge fou felicíssim i agradable en extrem essent moltes les mostres d'atenció que van rebre els Menorquins dels nostros germans de Mallorca.

L'Exm Sr. Bisbe d'aquesta diocesis ha passat una temporada entre molts i s'altre dissapte va regressar a Ciutadella. Voldriem que la seua estada aquí li hagi estat agradable.

De Ciutadella

Dia 19 a las 11 del dematí va morir el M. I. Sr. D. Jaume Serra Orfila, canonge de gracia de la Catedral. Les virtuts d'aquel bondados prebendat li van conquerir moltes amistats que's van posar de relleu al acte de son enterrament. Sia al cel.

Sembla que prest serà un fet la constitució de la societat *Nostra Terra* que perssegueix uns fins tant nobles i patriòtics. El Sr. Polo Barbero ha donat una conferencia en aquest fi. Va agradat molt a la concurrència.

A les escoles públiques de fiets que dirigeixen D.ª Teresa Aguiló, D.ª Juana Nieto i D.ª Antonia Salom, se van celebrar els examens de fi de curs, amb brillant resultat, els quals foren presidits p'el batle D. Juan Simó.

D'Alahó

La societat *L'Unión Popular* va organitzar dia 15 una simpática excursió. De bon dematí van partir uns xixanta excursionistes que amb cinq caruatges se van dirigir a Ferreries, aont la banda d'aquesta societat va tocar escullidas pessas. D'allà se van dirigir a *Bunigaus Vei* de Mitjorn aont son propietari D. Emiliu Sturla les va rebre moltíssim be. La banda el va obsequiar amb una serenada i ell va donar als musics un vi des mes generós. Van dinar dins *Sa Cova des Coloms*, reinant entre tots el mes gran entusiasme i al capvespre després de saludar al simpatic Sr. Sturla amb una altra pesssa van passar a Mitjorn aont van fer dues serenades una a n'es Cassino de can Moll i l'altra a la societat *L'Auxiliadora* essent per tot rebuts amb aplaudiments.

D'allà anaren as Mercadal seguint l'itinerari de l'excursió, i arribant a Alahó ja fosc.

Sia l'enhorabona als organissadrs.

De Ferreries

Dia 19 el mestre de la nostra escola pública de fiets va fer una excursió escolar amb un nombre regular d'Alumnes a Ciutadella, aont lis va ensenyar els monuments mes notables de la ciutat. Sia enhorabona i quen pugui organitzar moltes com aquesta que son de molt de profit.

Dia 20, el Sr. Delegat del Govern va fer una visita a les nostres escoles com també a la Casa de la Vila.

De Mercadal

El M. I. Sr. Delegat del Govern dia 20 va passar aquí desde ont va anar a Ferreries i Mitjorn. A la tarde va visitar les nostres escoles i la Sala i va partir cap a Fornells. Sembla que va quedar satisfet de la visita.

Per estar malalt el nostre Sr. Vicari D. Juan Gomila Pbre, el sustitueix el Sr. D. Antoni Monjo Pbre de Ciutadella. Desitjam que prest estigui del tot restablert.

De Fornells

Ha estat anomanat *serenu* d'aquet poblet en Jusep Mari persona molt estimada en aquest poble, de la cual estam casi segús de estar ben servits, per esser persona amiga de cumplirson de ver. Sia l'enhorabona per ell i que per molts d'anys pugui desempenyar aquest carrec.

Volem fet constar també que estam agraits al qui acaba de deixar aquest carrec, per l'acert amb que fins ara l'havia desempenyat a gust de tothom.

Mos hem enterats p'els periodics que s'es anunciada per trasllat la plassa de mestre de l'escola pública d'aquest poble vacant ja fa un any.

Voldriem que prest quedás resolt el concurs i quedás plena la vacant d'un carrec que tanta falta fa en una població.

DE CANOSTRA

Aquesta setmana passada va estar entre nosaltres el nostre amic Sr. D. Esteva Quintana Pbre vicari de's Castell amb sa familia.

També va venir dia vint en Vicents Rotger i sa germana, recent arribats d'Alger, els quals van ser obsequiats amb un convit que ls va oferir el Sr. A. Moll Pbre.

Dia 2 del mes entrant parteix cap a Fortde-l'Eau, d'Alger el nostre distingidissim amic i protector de *L'Unió de Mitjorn gran* el Sr. D. Antoni Moll Pbre que ha passat una mesada entre nosaltres. Sentim molt la seua separació i li desitjam un folis viatge.

Dia 20 va venir el M. I. Sr. Delegat de S. M. en Menorca el cual, acompanyat de les autoritats locals va visitar les escoles i les dues societats *L'Unió de Mitjorn gran* i *La Auxiliadora*.

El mateix dia se va embarcar el nostre amic en Francesc Villalonga que va a passar uns quants dies a fora. Li desitjam bon viatge.

Ha disminuít molt el nombre de atacats de grippe de que parlavem en el nombre passat, pero encara n'existeixen uns cuants casos. Es digna de considerar l'activitat del sabí Metge, D. Francesc Camps el qual a tots els malalts d'un poc de gravetat, les fa tres quatre i mes visites voluntatiles, aixis de nits com de dia sense que mai n'haja volgut recumpensa. Assó el fa ben mereixedor del estimació de tot el poble.

D'aquesta malaltia va morir s'altra setmana na Marieta Barber Camps, fia del nostre amic l'amu'n Jusep Barber de *Sa Canaleta*.

L'acompanyar amb el seu sentiment i Deu li guardi els demés.

Dia 23 se va presentar un cas de Difteria a n'el carré del Pont essent ne atacat el fiet Antoni Meliá de 2 anys. Fij del soci de la Banda nostron amic en Juan Meliá i a la tarde del mateix dia ja era mort.

Li donam el nostre condol per tan sensible pérdida i Deu li doni el consol necessari per soportar amb resignació tal desgracia.

En Micolau Gomila (a) d'Es Tit, carrété de Mitjorn, va perdre desde Mahó fins a Alahó una sanaia dins la qual hi havia un paquet amb 88'60 pts. dirigides a n'en Jaume Camps. A pesar de les diligencies que s'han fetes no ha estat trobat. Voldriem que la persona que ha haja encuntrat se posás sa ma a n'es pit? reflexionás que es un pobre el qui hu ha perdut i fés la bona obra de tornar-le hi i ell li recompensaría amb l'important cantidat de 25.pts.

Mos hem enterats de que prest se procedirà al adob de les taules de la Carniceria que tantes vegades hem demanat desde aquestes columnes. Voldriem fos ve i prest.

ANÉCDOTES SUGERIHES

Una vegada un curbet se passatjava per un carré cridant:—Visca s'igualdat! i un jova que li passava a prop quant el va sentir va cridar mes fort:

—Fuera.... fuera....

—Ydó, tu, perque cridés *fuera*, va dir es curbet.
—Y ell va respondre.
—Perque no vui essé corbu com tu.

S'altre dia adins l'glesia una dona es va treure un libre i se posá a llegir.

—Teniu os libre al revés! li va dir un atlotet que se la mirava de part darrera.

—Y ella murmulant diu:—Veus, assó tenenren deixarlos, llavó els e tornen girats al enrevés.

Un jove pagés entrant a ca un fotógraf per fer-se retratat diu:

—Que me faria pagar molt per fermé sis *retractus*?

—D'el primer cinc pessetas i els altres a pesseta cada un. Va dir el retratista.

—Y ell tot candid va replicar:

—Ydó no mes me faixi es cinq darrés.

MANJARETS DEL DIA

LA RETIRADA D'EN QUATRE UIS

Amb gran sentiment tenim que anunciar avui an els llegidors de *LLUM NOVA* la gran e irreparable pérdida que la Redacció acaba d'experimentar per haverse separat d'ella, no sabem per quin motiu, encara que l' sospitam, el popular *Redactor* que tan llarga temporada ha entretingut als lectors fent los passar estones molt agradables i altres *desagradables* firmant amb l'pseudonim. *En Quatre Uis*.

No es assó lo mes grós, perque ja proveem que un dia o altre havia de socceir, sino que segons nosaltres ben assegurats ha fetes proposicions a certa entidad local per publicar un altre periódic per donar falaca a *LLUM NOVA*.

Constr que no mos sap greu que s' fudí un altre periodic, que fins i tot n'estariem contents encara que donás falaca a qui volgués, pero sentiriem haver de combatre amb un ex-company de Redacció i mes amb *En Quatre Uis*, perque tal vegada faria revelar coses que be sab ell que per honra seua haurien de quedar ocultas.

Ja riureu, o lectors, si *En Quatre Uis* mos donna falaca.

Es ver, que voldriem ja fos un fet, voltros qui tant anyoravéu la seua firma?

UNA FARMACIA NOVA

Dia 21 el Subdelegat de Farmaceutics de Menorca va passar visita oficial a la farmacia que acaba d'instalar aquí Plassa de l'glesia n.º 6. D. Josép Tapiés. Per evitar els descuits involuntaris que moltes vegades se cometen invitant particularment, aquest Sr. ofereix al públic mitjorner sos servicis, aprofitant l'espai que an aquestes columnes li ha oferit el nostre Director.

A tota hora de dia i nits el trobará tothom pront al servici públic, i com admet abonats, ha delegat al jove Lorens Biudavets com a deppsitari al qual poden consultar sobre l'assumpte totes les personas que desitjin conèixer ses condicions.

Un Servidors de Vostés.

Regalo als Suscriptors.

Avui, comensam a incloure els *Cupons* que vam oferir en el nombre passat.

Lo que volem es bona sort i que prest tots els lectors hagin de venir a cobrar.

En el nombre qui ve donarem conta de si ha estat premiat o no.

